

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Miniatúrák elkészítése után fizetendő szerzői jogdíj

Ügyszám: SZJSZT 24/2002

A bíróság által feltett kérdések:

1. A Szerzői Jogi Szakértő Testület foglaljon állást abban a kérdésben, hogy a felperesi keresetlevélben megjelölt 1–59. szám alatti miniatúrák alperes általi elkészítése esetén a felperest darabonként milyen nagyságrendű szerzői jogdíj illetné meg.
2. Határozza meg a Szakértő Testület, hogy általában milyen darabszámra becsülhető az a korlátozott széria, melynek előállítására ilyen esetben általában felhasználási szerződést kötnek.
3. Állapítsa meg a Szakértő Testület, hogy az alperes által használt gumiformák segítségével, egy készlet gumiformával átlagosan hány miniatúrát lehet készíteni.

Az eljáró tanács válasza:

Az eljáró tanács áttekintve a bíróság által feltett kérdéseket úgy találta, hogy azokat szakmai szempontból, fordított sorrendben célszerű megválaszolni, tekintettel arra, hogy a harmadik pontban feltett kérdésre adandó válaszból következik részben az első és második kérdésre adandó válasz.

Ad 3. Az alperes által használt gumiformák segítségével véleményünk szerint átlagosan 35-50 db miniatúrát lehet elkészíteni. A darabszám attól függ, hogy a tárgy bonyolultsága, felületi részletgazdagsága milyen mértékű. Példaként említi az eljáró tanács, hogy az aktában szereplő M. katalógus 033-as számú nyomókút gumiformája például 35 db-nál nagyobb viaszszériaszámot a minőség romlása nélkül nem tesz lehetővé. Hasonló a 012-es go-kart, ahol szintén az alacsonyabb darabszám a valószínű. A magasabb példányszámra lehet példaként említeni a 016-os távcsövet, vagy a 057-es hajókormányt. Ezeknél az 50-es szériaszámot is lehetővé teszi egy készlet gumiforma. E viaszpéldányok minősége határozza meg a későbbi ezüstöntvények minőségét.

Ad 1-2. Az eljáró tanács az 1. és 2. kérdésre egyben kíván – az alábbiak szerint – választ adni.

Az ipari formatervezésnek az e tárgyak területén ismert gyakorlata szerint felhasználási szerződés kötése esetén a tervező és a kivitelező nem szokta korlátozni a sokszorosítható tárgyak számát. Ennek az az oka, hogy vagy az ún. örökáras konstrukcióban történik a felhasználás engedélyezése, vagy a felhasználási szerződésben elszámolási kötelezettséget vállalnak bizonyos időközönként a felek, az adott időszakban értékesített tárgyak darabszámának megfelelően.

Ez utóbbi esetben az elszámolás alapja a termelői árbevétel szokott lenni és ennek bizonyos százalékában, mint szerzői jogdíjban szoktak a felek megegyezni. A százalék nagyságrendje a 0,5%-tól 3%-ig terjed, de kivételes esetben ennél magasabb százalék is lehet. A jelen tárgyak esetében a vélelmezhetően nem túl magas darabszám okán az eljáró tanács szerzői jogdíjként a szakmában szokásos felső határt, a 3%-ot jelöli meg, tartja indokoltnak.

Az eljáró tanács kitér arra is, hogy a sokszorosítható darabszám a lektorátusi állásfoglalásokban csak egy bizonyos eszmei plafont jelöl, amelyet általában e tárgyak sokszorosítása nem szokott elérni, s a gyakorlatban ilyen darabszámra a felek nem szoktak szerződést kötni. A szakmai gyakorlat ismeretében az eljáró tanács a darabszámok tekintetében még arról kíván nyilatkozni, hogy a felhasználási szerződést kötő felek a minőség egyenletessége érdekében megállapodhatnak abban, hogy egy gumiformával maximum hány viaszöntvény készülhet. Ennek felső határa a jelen tárgyak vonatkozásában a fentebb kifejtett álláspontunk szerint 35-50 db, ennél nagyobb késztermék darabszám igény esetén újabb gumiformák elkészítése szükséges.

Budapest, 2002. augusztus 14.

Dr. Vékás Gusztáv
a tanács elnöke

Dr. Győri Erzsébet
a tanács előadó tagja

Miticzky Gábor
a tanács szavazó tagja